

Utbildningsinspektion i Carl Johanskolan, grundskola 6–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	6
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Carl Johanskolan den 4 - 6 september 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Carl Johanskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Carl Johanskolan intervjuades rektorer, lärare och elever, samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna 6–9. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Carl Johanskolan	Antal barn/elever
Grundskola	391
Grundsärskola	9

Carl Johanskolan hette före år 2003 Centralskolan och var då en skola för årskurserna 7–9 med grundsärskola. I samband med en organisationsförändring av skolan i Karlsborgs kommun överfördes årskurs 6 från andra skolor till Carl Johanskolan. Det nya namnet på skolan binder samman den historiska epoken då beslut fattades av kung Carl XIV Johan om att bygga en stark fästning intill Göta kanal, vid Vanäs, som senare fick namnet till Karlsborg.

Carl Johanskolan ligger i Karlsborgs centrum och består av flera byggnader varav en kallas nya tillbygganden.

Skolan är indelad i fyra arbetslag där årskurserna 6–9 finns representerade. Varje arbetslag har hemklassrum, som är placerade i respektive arbetslagskorridorer i olika våningar. Undervisning för elever i behov av stöd ges i "Ugglan" som är namnet på lokalerna för detta ändamål. Grundsärskolan har sina undervisningslokaler i souter-rängplan. Skolan har få elever med annat modersmål än svenska.

Skolan har en aula för gemensamma samlingar, lektionssalar för trä- och textilslöjd, teknik, hem- och konsumentkunskap samt musik. Skolan har särskilda undervisningslokaler för undervisning i naturorienterade ämnen. Ämnet idrott- och hälsa är förlagt till Molidens friluftscenter med bl.a. sim- och idrottshallar. Denna anläggning ligger på gång- och cykelavstånd, några kvarter från skolan. Det finns ett bibliotek, som tyvärr var stängt för tiden vid inspektionen. Skolan har egen matsal.

Det finns en särskild undervisningsgrupp, "Mellangategruppen", för elever i årskurserna 6 - 9 vars undervisningslokaler är förlagda till en lägenhet på Mellangatan, något kvarter från Carl Johanskolan.

I omedelbar närhet intill skolan finns Kabyssen, som är en fritidsgård. Här kan eleverna vistas på raster och före skolans början. Fritidsgården har öppet tre kvällar i veckan för vissa aktiviteter t.ex. film- och bakkvällar samt diskotek.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Carl Johanskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Skolans elever når goda resultat av god kvalitet. Eleverna utvecklar också normer och värden enligt de nationella målen, vilket exempelvis avspeglas i att mobbning är sällsynt på skolan. Eleverna har klass- och elevråd.

Undervisningen vid grundsärskolan utgår från de förutsättningar och behov som varje enskild elev har. Personalen har kunskap för att anpassa krav och arbetssätt för att eleverna skall nå målen för utbildningen.

De båda rektorerna är förtrodda med den dagliga verksamheten och har pedagogisk insikt.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör utveckla och möjliggöra att eleverna tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö och utveckla elevernas medvetenhet om målen i läroplan och kursplaner.
- Skolan bör följa upp elevernas kunskapsutveckling samt analysera skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat.
- Skolan bör kvalitetssäkra betygssättning och bedömning.
- Skolans plan mot mobbning bör omfatta alla former av kränkande behandling samt tydliggöra föräldrars rätt till information om kränkande behandling i ett tidigt skede.
- Skolan bör göra en analys och bedöma utnyttjandet av lärarkompetensen.
- Skolan bör analysera varför förstörelse i skolmiljön uppkommit och föreslå åtgärder så att eleverna får tillgång till fungerande datorer och skolbibliotek.
- Skolan bör analysera formerna för hur elever i behov av stöd får detta.
- Skolan bör utveckla system för att bedöma elevers rätt till studiehandledning på modersmålet.
- Skolan bör utveckla kvalitetsredovisningen i enlighet med förordningens bestämmelser.
- Skolan bör förbättra elevernas faktiska möjligheter till delaktighet och inflytande över sin utbildning samt analysera innehållet i klassråden, så att eleverna känner att de är meningsfulla.
- Skolan bör på ett mer målmedvetet sätt utmana elevernas nyfikenhet och intresse för lärandet.
- Skolan bör analysera hur lektionstiden används på ett mer effektivt sätt.
- Rektorernas ansvarsfördelning bör förtydligas.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanerna för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, respektive för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Kunskaper

Eleverna på Carl Johanskolan har goda resultat avseende kunskaper i skolans ämnen och ämnesområden. Mot bakgrund av lektionsbesöken och intervjuer med elever och personal vill inspektörerna fästa skolans uppmärksamhet på att det finns ytterligare förutsättningar för eleverna vid skolan att utveckla de kunskaper som målen för skolformen anger t.ex. att eleverna lär sig arbeta både självständigt och tillsammans med andra och att de utvecklar sitt eget sätt att lära samt utvecklar nyfikenhet och förmåga till kreativt skapande.

Lektionsbesöken och intervjuer med elever, lärare och föräldrar ger stöd för bedömningen att skolan tydligare måste levandegöra, utmana och samtala om undervisningens syfte och mål.

En granskning av resultaten i de nationella proven i svenska, matematik och engelska för åren 2002, 2003 och 2004 visar att resultaten i svenska var något högre 2004 (94 procent) än 2003 (93 procent). År 2002 var skolans andel av elever som nått målen i nationella provet i svenska 97 procent. För ämnet matematik var andelen som uppnådde målen 2002 88 procent, 2003 93 procent, och 2004 100 procent. Inspektörerna noterar att Carl Johanskolan har haft en mycket positiv kunskapsutveckling i matematik avseende resultaten i de nationella proven de senaste tre åren. I engelska var andelen som nått målen 2002 93 procent, 2003 91 procent och 2004 91 procent.

Enligt uppgifter från Carl Johanskolan fick inte någon elev MVG i sitt slutbetyg i svenska vårterminen 2004. I matematik fick tre procent inte slutbetyg medan 29 procent fick MVG. I engelska fick 5 procent inte slutbetyg medan 3 procent fick MVG. Inspektörerna noterar att Carl Johanskolan har haft en mycket positiv kunskapsutveckling i matematik avseende resultaten i de nationella proven de senaste tre åren.

Genomsnittligt meritvärdet för samtliga elever vid Carl Johanskolan har kontinuerligt förbättrats. År 2002 var det genomsnittliga värdet 206,2 poäng och år 2004 var värdet 208,5. Det genomsnittliga meritvärdet för riket var 2004 206,9 poäng. Meritvärdet för pojkar respektive flickor visar på stora skillnader. År 2004 hade flickorna 230,0 i meritvärde mot pojkarnas 188,4. Denna siffra kan jämföras med meritvärdet för pojkar i riket som 2004 var 196,3 poäng. Inspektörerna bedömer att skolan måste utreda varför skillnaden i resultat mellan pojkar och flickor är så stort.

Andel elever som var behöriga för studier i gymnasieskolan var 2004 96,8 procent. Andelen i riket var samma år 89,6. Alla elever fick slutbetyg i Karlsborg 2004.

I Skolverkets analysverktyg SALSA beräknas ett "förväntat" meritvärde utifrån ett antal bakgrundsfaktorer, bland annat föräldrarnas utbildning och andelen elever med utländsk bakgrund, kallat "modellberäknat värde". Det faktiska meritvärdet för eleverna i årskurs 9 i kommunen är 2004 högre än det modellberäknade. Fler elever än förväntat nådde målen för årskurs 9.

Tabell 1. *Elevernas genomsnittliga meritvärde, andel elever med fullständigt slutbetyg samt andelen behöriga till nationellt program i gymnasieskolan år 2003 och 2004:*

Resultatmått för elever i årskurs 9	Karlsborg		Riket	
	2003	2004	2003	2004
Meritvärde	205,4	208,5	205,4	206,9
Andel med fullständigt slutbetyg	83,9 %	89,5 %	74,9 %	75,9 %
Andel behöriga till nationellt program	93,6 %	96,8 %	89,9 %	89,6 %

Andelen elever med fullständigt slutbetyg och andelen behöriga till nationellt program har höjts mellan åren 2003 och 2004. Resultaten ligger över riksgenomsnittet.

Inspektörerna har tagit del av de lokala arbetsplanerna i flera ämnen. I matematik finns en planering för betyg och bedömning samt PM om betygsgränser i matematik årskurs 8–9 på Carl Johanskolan. Inspektörerna noterar att de lokalt

utformade målen, med de nationella målen som grund, är tydliga och bra redskap för elever och lärare för kunskapsutvecklingen i matematik.

Eleverna i grundsärskolan utvecklar på grupp- och individnivå successivt goda resultat. Inspektörerna bedömer att skolans arbete i grundsärskolan är av god kvalitet.

Normer och värden

Elevrepresentanterna säger i intervjuer att de trivs på skolan. Särskilt framhåller de friheten och verksamheten i fritidsgården Kabyssen. På rasterna kan de antingen vara i korridorerna eller på fritidsgården. Representanter för föräldrarna säger att deras barn känner sig trygga på skolan. Vid omorganisationen, då årskurs 6 skulle flytta från de mindre skolorna i kommunen till Carl Johanskolan, uttryckte många elever och föräldrar oro för att eleverna inte skulle trivas tillsammans med de äldre kamraterna. Enligt intervjuade föräldrar visade sig denna oro vara obefogad.

Inspektörerna noterar en ”skötsam” atmosfär på skolan. Emellertid säger representanter för eleverna att skolan varit tvungen att stänga datorlokalen p.g.a. att elever missbrukat förtroendet genom att de tittat på porrsidor och använt Lunarstorm i för stor omfattning. Vidare har skolan stängt skolbiblioteket, säger elevrepresentanterna, p.g.a. att lärare och rektor inte riktigt litat på dem. Rektorerna anger i sin rapportgranskning att biblioteket har låsts men kan öppnas av lärarna. Stängningen av biblioteket bekräftas av en av skolans rektorer. Enligt rektorn stängdes biblioteket för att eleverna misskötte sig när de var där. På frågan, som inspektörerna ställer huruvida skolan är bra på ansvarsfostran, svarar en grupp representanter för de vuxna på skolan: ”Både och”.

Inspektörerna bedömer att skolan försöker finna konstruktiva vägar t.ex. i det av skolan initierade värdegrundsprojektet, ett projekt som formas för att verksamheten skall stå på ett fast fundament i enlighet med värdegrunden i läroplanen. Rektorerna har under läsåret genomfört en värdegrundsenkät, ställd till elever och föräldrar, med frågor om hur dessa anser att skolklimatet skall vara på Carl Johanskolan. Enkäten skall sedan ligga till grund för bl.a. ordningsreglerna på skolan.

Sammanfattning

Inspektörerna gör bedömningen att skolan bör samt analysera varför betygsresultaten mellan pojkar och flickor är så stor och varför inte en enda elev har uppnått MVG i svenska i slutbetygen 2004.

Inspektörerna bedömer att skolan snarast måste utveckla och möjliggöra samhällsuppdraget med att eleverna tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö. Eleverna skall ges möjlighet att successivt utöva ett större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan i enlighet med det uppdrag skolan har. Inspektörerna bedömer initiativet att genomföra en värdegrundsenkät som bra för det fortsatta arbetet i skolans ansvarsfostran.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

I Carl Johanskolan sker arbetet med normer och värden vanligen inom ramen för de olika ämnena, på lektionstid men också på tid för klassråd. Inspektörerna noterar t.ex. att eleverna vid lektionens början får ställa sig vid den egna bänken, avvakta kamraternas tystnad och därefter, då stillhet och ordning infunnit sig, avvakta lärarens gest om att eleverna får sätta sig. Vid samtal med några lärare uppger de att eleverna behöver ställa sig för arbetsmiljöns skull och för att eleverna skall veta när lektion och undervisning börjar. I några klasser kan inspektörerna notera att denna typ av tid, väntanstiden, upptar en icke oväsentlig del av tidsutrymmet för lektionen. Inspektörerna bedömer att skolan, genom diskussion med elever och föräldrar, behöver analysera metoder för att utveckla elevernas ansvarstagande i arbetet och samvaron i den egna gruppen.

Skolan har under året arbetat med temadag om främlingsfientlighet, frågor om ANT (Alkohol, Narkotika och Tobak) samt temadag för att stärka självförtroendet för årskurserna 8 och 9.

Carl Johanskolan är en s.k. "Friendsskola". Detta innebär bl.a. att personal och elever har fått utbildning i värdegrundsfrågor, vilket har resulterat i att varje klass har utsett två kamratstödjare, som enligt PM från skolan, fungerar som spindlar i nätet i skolans arbete mot mobbning. Skolan har dessutom ett mobbningsteam. Representanter för eleverna meddelar att skolan talar ofta om värdegrund och att både elever och föräldrar har fått fylla i en enkät om värdegrundsfrågor. Intervjuade elever säger att det inte förekommer någon mobbning på skolan.

I Carl-Johanskolan finns en mobbningsplan. Planen, som är från år 2001, omfattar inte det mer övergripande begreppet kränkande behandling. Planen ger inga anvisningar om vad skolan skall vidta för åtgärder då vuxna kränker elever. Enligt mobbningsplanen vidtas följande åtgärder på skolan för att förhindra mobbning: Rektorn tar kontakt med skolans mobbningsteam. Därefter utreder mobbningsteamet och vidtar åtgärder, t.ex. "allvarssamtal" med berörda. Om mobbningsteamet inte lyckas reda ut situationen kontaktas elevvårdsteamet (rektorn och skolsköterska). Avslutningsvis tar elevvårdsteamet kontakt med föräldrar och vid behov polis.

Skolan har elevråd och i varje klass finns klassråd, utsatt på schemat 20 minuter i veckan. Enligt några intervjuade elever vill "alla gå därifrån", därför att de tycker att klassrådet inte tar upp angelägna frågor.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

Skolan är organiserad i klasser bestående av ca 20 - 27 elever i varje klass. Klasserna är organiserade i fyra arbetslag som avser årskurserna 6-9. Ett fjärde lag

består av en klass med elever i årskurserna 7-10 i grundsärskolan. Varje lag har sina hemklassrum i en gemensam del av skolan, vilket kan ge förutsättningar för samhörighet i arbetslaget för elever och lärare. Alla lektioner börjar klockan 08.00 och slutar ca 15.00.

Vid lektionsbesöken finner inspektörerna olika pedagogiska tillvägagångssätt att engagera och motivera eleverna. Läraren inleder med att ge återkoppling till föregående lektion. Eleverna lyssnar aktivt på lärarens instruktioner om och förklaringar för vad eleverna skall göra under lektionen eller vad som skall utföras. Eleverna lyssnar på läraren, som har utmanande dialoger med eleverna, som är engagerade och nyfikna. Inspektörerna noterar att klassrumssituationen är uppfylld av engagemang och att eleverna visar glädje i lärande.

Inspektörerna ser också motsatsen. Under vissa lektioner är eleverna oengagerade och vet egentligen inte vad de skall göra. Återkoppling av tidigare undervisning i ämnet saknas. Eleverna visar med sitt kroppsspråk och med frågor att de inte förstår varför de skall utföra uppgifterna som läraren ger. Eleverna har inget inflytande och uppgifterna utgår inte från elevernas erfarenheter. Lektionerna är ostrukturerade och enformiga och eleverna ges inte tillfälle att reflektera över det de skall lära sig. Eleverna visar under dessa lektioner att de varken kan arbeta individuellt eller tillsammans med andra.

I elevintervjuer med representanter för eleverna säger de att de önskar att skolan oftare skulle ha temastudier. T.ex. säger en elev att de gärna hade velat haft en temadag om FN. De har framfört önskemålet till lärare och till rektorer men ”det är ingen som bryr sig”. Rektorerna anger i sin sakgranskning av denna rapport att de inte fått kännedom om detta önskemål från eleverna. Enligt rektorerna har några temadagar hållits bl.a. om främlingsfientlighet under året.

Inspektörerna vill påpeka vikten av rektorerna ges möjlighet att verka för att utbildningen utvecklas.

Lektionerna på grundsärskolan präglas av nyfikenhet och uthållighet. Eleverna trivs med sin lärmiljö och med de uppgifter de är engagerade i. Under en lektion noterar inspektörerna med vilken tillfredsställelse eleverna deltar i de frågor kamrater och lärare ställer. Eleverna har utmanande frågor som de i tur och ordning får försöka besvara. Först försöker man svar själv men om inte detta går bra får man stöd av kamraterna eller av lärare.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Elever i behov av stöd får detta i Ugglan, som är en organisation med speciellt uppdrag att stödja elever. Här finns utbildade lärare som kan stödja eleverna på bästa sätt. Vid intervjuer med några elever som ofta går till Ugglan säger de att de trivs att vara på Ugglan. Eleverna har alltid en klasstillhörighet och vistelsen i Ugglan är i kortare eller längre perioder. Det förekommer att speciallärare också ger stöd och handledning till andra lärare. Ibland hjälper speciallärarna som arbetar i Ugglan elever som är i behov av detta i klassrumssituationen. Men oftast går eleven från den egna klassen till Ugglan. Inspektörerna bedömer att skolans olika metoder och former för att ge stöd är bra men gör bedömningen att skolan i första hand skall ge stöd i den klass eller grupp som eleven tillhör. Enligt intervjuer rektorer och lärare har skolan rutiner för att upptäcka elever i behov av stöd. Åtgärdsprogram upprättas för elever som behöver stöd att målen.

Eleverna i ”Mellangategruppen” lotsas av lärarna in på ett område där de själva har uttryckt önskemål om att vilja utveckla och lära. Samtalstonen mellan lärarna och eleverna är mjuk, varsam och respektfull.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Utvecklingssamtal hålls två gånger per läsår. Inför samtalen får eleverna fylla i ett formulär som stöd för strukturen i det kommande samtalet. Såväl elever som föräldrar ger olika bilder av kvaliteten i utvecklingssamtalen. Föräldrarna ger uttryck för sin uppfattning att allt hänger samman med vilken tur respektive otur eleven haft när de får sina lärare. Detta märks också i kvaliteten i utvecklingssamtalen, menar de. Några elever och föräldrar tycker att de får en bra bild av kunskapsutvecklingen i alla ämnen. Andra säger att informationen om kunskapsutvecklingen inte är så tydlig och att den i första hand rör svenska, engelska och matematik.

I de senare årskurserna sätts betygen främst från ett antal skriftliga prov medan andra former för redovisning av kunskaperna är av mindre betydelse, enligt intervjuade föräldrar och elevers uppfattning.

Dokumentationen om elevernas samlade kunskapsutveckling i fler ämnen än i svenska, engelska och matematik är knapphändig.

Det finns en lokal arbetsplan på skolan. Planen har fem mål bl.a. att eleverna skall känna att de kan påverka verksamheten. Vidare finns ett mål att kartlägga metoder för samverkan och övergångar. Inspektörerna har tagit del av flera arbetsplaner där det framgår vad eleverna skall förväntas kunna efter varje årskurs. Eleverna säger i intervjuer att lärarna i alldeles för liten grad talar och kommunicerar om målen för ämnet eller för undervisningsområdet. I lärarintervjuerna ger lärarna uttryck för svårigheterna att medvetandegöra målen för undervisningen för eleverna.

Lärarna säger i intervjuer att de nu håller på att bygga upp en struktur för en mer likvärdig bedömning och betygssättning. Lärarna informerar dels elever under s.k. betygssamtal vilket betyg läraren kommer att ge, dels är lärarna ombudade att lämna in preliminära betyg till ämnesansvarig inför betygssättning. Lärarna tar själva initiativ till att ta del av varandras lektioner och också ge varandra synpunkter på enskilda prov i gemensamma ämnen. I samverkan med 7-9 skolan i Hjo, Skövde, Tidaholm, Karlsborg och med Fågelviksgymnasiet i Tibro har lärarna genomfört kompetensutveckling för att kvalitetssäkra betyg och bedömning.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Förbättrings- och utvecklingsarbetet förekommer endast sporadiskt och är avgränsat till någon eller några lärare eller ett arbetslags ansvarsområde. Skolan har emellertid organiserat lokala utvecklingsgrupper inom följande områden: en teknisk och naturvetenskaplig grupp som skall stödja elevernas intresse att välja naturvetenskaplig utbildning. En annan grupp arbetar med svenskämnet för att stimulera eleverna till individuell läsning och bygga upp läs- och skrivutvecklingskompetens på skolan. Dessutom finns gruppen som arbetar med värdegrundsprojektet.

Kvalitetsredovisningen upptar bl.a. resultaten i de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik men saknar djupare analys av resultaten. Ex-

empelvis saknas kommentarer till varför ingen elev har fått slutbetyget MVG i svenska år 2004 eller varför det finns skillnad i resultaten mellan pojkar och flickor på Carl Johanskolan. Det framgår av kvalitetsredovisningen endast i ringa grad vilka åtgärder som skolan ämnar vidta om uppsatta mål inte har uppnåtts.

Rektorerna uppger att den kommande kvalitetsredovisningen och arbetsplanen kommer att vara mer "levande" genom att personalen tydligare skall redovisa måluppfyllelsen och föreslå åtgärder.

Skolledning och intern kommunikation

Skolan har följande ledningsresurs: en rektor på 75 procents tjänstgöring och ytterligare en rektor på 50 procent. Rektorerna delar på löne- och medarbetarsamtal. En av rektorerna har i huvudsak ansvar för personal, organisation och lokaler medan den andra rektorn har huvudansvaret för skolans pedagogiska uppdrag och utveckling. Personalen anser det vara en styrka att skolan har två rektorer, så att de lätt kan få kontakt med skolledningen. Båda rektorerna har ambitionen att vara mycket ute i verksamheten. Kommunikationen mellan huvudmannen, förvaltningen fungerar tillfredsställande anser rektorerna.

Vid några intervjuer med eleverna var dessa inte helt medvetna om vem som var deras rektor. Någon ansåg att rektor X var elevernas rektor medan någon annan ansåg rektor Y var detta. Föräldrarna såg rektorsuppgiften som ett kollektivt uppdrag, som kommunen har tvingats göra p.g.a. besparingar.

Inspektörerna bedömer att ansvarsfördelningen mellan rektorerna är oklar. En elev skall endast ha en rektor med det ledningsansvar som följer av författningarna. Varje elev och förälder skall veta vem som är elevens rektor

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera hur lektionstiden används och att eleverna görs delaktiga i undervisning och i skolans inre arbete t.ex. hur klassråden utformas. Skolan bör utveckla en heltäckande plan mot kränkande behandling samt informera föräldrarna då eleverna utsätts för kränkande behandling. Skolan saknar systematik i arbetet med att säkra kvaliteten avseende elevernas förmåga att ta ansvar och vara delaktiga i skolans huvuduppdrag.

Det är inspektörernas bedömning att skolan måste utveckla elevernas rätt till inflytande och delaktighet i undervisningen samt utmana elevernas intresse att lära.

Inspektörerna bedömer att skolan bör se över formerna för hur elever i behov av stöd får detta.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla elevernas medvetenhet om undervisningsmålen och följa upp elevernas kunskapsutveckling i fler ämnen än svenska, engelska och matematik

Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen behöver utvecklas i enlighet med förordningens bestämmelser.

Det är inspektörernas bedömning att rektorerna inte har tydliggjort den författningsmässiga ansvarsfördelningen.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Tillgång till likvärdig utbildning

På Carl Johanskolan får eleverna välja mellan tyska och franska. Redan i årskurs sex får eleverna under de första veckorna pröva på något av språken innan de gör sitt språkval. Ungefär två tredjedelar av eleverna läser ett modernt språk. På skolan finns elevens val. Eleverna kan välja mellan ett 10-tal olika fördjupningar i ett eller flera ämnen t.ex. bad, data, massage, trä- och metallslöjd samt fest och kabaré. Skolan erbjuder inte något modernt språk som elevens val. I sakgranskningen till denna rapport meddelar rektorerna att det har erbjudits och genomförts spanska tidigare läsår.

Enligt muntliga uppgifter från rektorerna har man bra kontroll på att eleverna får sin garanterade undervisningstid i Karlsborgs kommun.

Personalen känner till principerna för resurstilldelningen. De olika arbetslagen får t.ex. förslag till tjänstefördelning på remiss. I förslagen finns resurser för specialundervisning samt resurser för enskilda elevers behov. Föräldrarna uppger i intervjuer att de har förtroende för rektorernas arbete avseende resurstilldelning. Föräldrarna ansåg emellertid att det inte är tillfredsställande att grupperna är så stora i tyska. Innevarande termin är det 35 elever i samma grupp, vilket av eleverna upplevs stressande och anonymt. En förälder överväger att låta sonen/dottern ansöka om att slippa läsa ett modernt språk.

Enligt rektorerna har inte någon elev framställt önskemål om modersmål. En elev har svenska som andra språk. Det förekommer inte studiehandledning på modersmålet, trots att det finns elev med annat modersmål än svenska.

Personalresurser

Enligt statistikuppgifter från Skolverket fanns 40 lärare med eller utan pedagogisk utbildning anställda läsåret 2004/05. Omräknat till heltidstjänster motsvarade detta 30,8 heltidstjänster. Lärare med pedagogisk utbildning omfattade samma läsår 24 personer eller 21,2 heltidstjänster. Av denna statistik framgår alltså att två tredjedelar av de anställda hade pedagogisk utbildning läsåret 2004/05.

Enligt skolans egen upprättade kvalitetsredovisning för verksamheten 2004 är 94 procent behöriga lärare medan sex procent saknar behörighet. Av dessa läser 3 procent in lärarbehörighet. Det framgick vid intervjuer att några lärare håller på att slutföra adekvat utbildning. Andra lärare har lärarexamen men denna examen är i första hand inte avsedd för de årskurser som undervisningen i huvudsak avser vilket resulterar i att lärare undervisar i ämnen där de saknar föreskriven ämneskompetens. Skolan behöver analysera och bedöma hur skolans organisation och utnyttjandet av lärare kan bli bättre.

I Carl Johanskolan finns 5,6 lärare med pedagogisk examen per 100 elever. Rikssnittet är 6,6 lärare per 100 elever enligt den nationella statistiken. En av

grundsärskolans lärare har adekvat utbildning medan två är anställda som fritidspedagoger. En av dessa har fritidspedagogutbildning

Många av lärarna på både grundskolan och grundsärskolan har haft ambitionen att genomgå olika kurser för att höja sin kompetens för det uppdrag de har. Det finns utbildade speciallärare och specialpedagoger på skolan.

Skolan har en lärare som kombinerar sin lärartjänst med att vara ”tillsynslärare”.

Kompetensutveckling

Enligt kvalitetsredovisningen 2004 har arbetet med att alla anställda skall ha en individuellt anpassad kompetensutvecklingsplan avstannat p.g.a. att medel fattats till nya fortbildningar. Under förutsättning att medel tillskjuts kommer det påbörjade arbetet med individuellt anpassade kompetensutvecklingsplaner att fortsätta år 2005.

Skolan har under året arbetat i nätverk tillsammans med lärare från Hjo, Skövde, Tidaholm, Töreboda och Tibro i syfte att göra betyg och bedömning mer likvärdig. Vidare har skolan haft studiedagar om värdefrågor och om Friendsarbetet för en skola utan mobbning.

Materiella resurser

Lokalerna är väl anpassade till de olika ämnenas behov. Det finns utrymmen för grupparbeten och till övergripande temaarbeten. Skolan har tillgång till gemensamma samlingar i en aula.

Lokaler till Ugglans verksamhet samt till grundsärskolans lokaler bedöms vara rymliga och goda.

Läromedel finns i tillräcklig omfattning och de är allsidiga, sakliga och i huvudsak aktuella.

Det finns endast ett fåtal datorer och dessa är svårtillgängliga för eleverna, eftersom skolan har stängt datorsalen p.g.a. att skolan upplevde att eleverna missbrukade vissa datorerna. Rektorerna anger i sakgranskningen till denna rapport att det är arbetslagens datorsalar som är stängda, inte skolans stora datorsal.

Skolbiblioteket är stängt. Rektorerna anger i sin sakgranskning av denna rapport att biblioteket är låst men kan öppnas av lärare.

Sammanfattning

Inspektörerna gör bedömningen att skolan behöver analysera och bedöma hur utnyttjandet av lärarkompetensen kan bli bättre.

Inspektörerna bedömer att skolan måste ha studiehandledning på modersmål.

Inspektörerna gör bedömningen att det saknas en tydlig koppling mellan skolans behov av kompetensutveckling och verksamhetens behov. Dessa behov finns inte tydliggjorda i den lokala arbetsplanen eller i kvalitetsredovisningen.

Det är inspektörerna uppfattning verksamheten inte är godtagbar eftersom elevernas möjlighet att lätt ha tillgång till fungerande datorer i en datorsal och till skolbibliotek saknas. Skolan måste analysera varför förstörelse i skolmiljön uppkommit och föreslå åtgärder så att eleverna får tillgång till fungerande datorer och skolbibliotek.

Datum	Ort
2006-03-08	Göteborg

Leif Aljered

Bosse Jersenius

Marie Karlsson